

A KÖTI Vízgazdálkodási Tanács 2022. évi tevékenysége

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács elnöke Szalay Ferenc, Szolnok Vármegyei Jogú Város polgármestere, elnök-helyettese pedig Magyar Péter Gyuláné, a Víz- és Csatornaművek Koncessziós Zrt. műszaki igazgatója. A tanács 18 állandó tagból áll.

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács a működési területén az alábbi feladatokat látja el:

- A feladatkörébe tartozó ügyekben, az arra hatáskörrel rendelkező illetékes szervnek, szervezetnek javaslatokat tehet, amelyek figyelembevételéről az érintett szervek, szervezetek vezetőitől tájékoztatást kérhet.
- A működési területét érintően a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 19. § (2) bekezdése szerinti dokumentumok és árvíz kockázat-kezelési tervek tervezetének véleményezése, javaslattevés.
- A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 30. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 5. §-ára, a vízgazdálkodás országos és részterületeit érintő vízgazdálkodási és vízvédelmi feladatainak koncepcióinak, valamint a vízgyűjtő gazdálkodási tervezésének szakmai és tudományos megalapozottsága, valamint a társadalmi részvétel biztosítása érdekében állásfoglalás kialakítása a tanács működési területének megfelelő szintű vízgazdálkodással és vízgyűjtő-gazdálkodással összefüggő tevékenységekről.

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács működési területén véleményezi:

- a vízgazdálkodás-fejlesztési terveket,
- a vízkészlet-megosztási terveket,
- a 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú melléklete alapján a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság által összeállított vízgyűjtő-gazdálkodási terveket: a Tisza részvízgyűjtő vízgyűjtő-gazdálkodási tervét, valamint a 2-9 Hevesi-sík, 2-10 Zagyva, 2-12 Nagykőrösi-homokhát, 2-18 Nagykunság tervezési alegységek vízgyűjtő-gazdálkodási terveit,
- árvízi kockázatkezelési terveket,
- az ivóvízminőség-javító, a szennyvíztisztítási és szennyvíz-elvezetési programokat, valamint a települési csapadékvíz-gazdálkodáshoz kapcsolódó fejlesztéseket,
- a térség szempontjából jelentős helyi vízgazdálkodási beruházásokat, fejlesztéseket és programokat,
- a működési területét érintő területi kárelhárítási terveket és tevékenységeket (különösen az árvíz, belvíz, aszály, vízminőség vonatkozásában),

- szakmai szempontból a pályázat benyújtása előtt az önkormányzati beruházások megvalósíthatósági tanulmányait,
- az állami vagy európai uniós támogatások pályázati felhívásainak műszaki tartalmát,
- és a felsoroltakkal összefüggő egyéb dokumentumokat, koncepciókat.

A működési területén javaslatot tehet:

- a jogszabályok felülvizsgálatára, módosítására,
- a több TVT működési területét érintő vízgazdálkodási problémák kezelésére,
- Magyarország települési ivóvízminőség-javító, valamint szennyvíz-elvezetési és szennyvíztisztítási programjának irányelvei alapján - a programok összehangolására.

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács működését a 1587/2018. (XI.22.) Korm. határozat szabályozza.

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács Szakmai Bizottsága tagjait szükség szerint hívja össze.

Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács ülése

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács 2022. november 9-én tartotta ülését. Az ülésen 9 tag jelent meg. Az ülés napirendi pontjai a következők voltak:

- Köszöntő
/Szalay Ferenc KÖTI-TVT elnöke/
- 2022. évi aszályhelyzet ismertetése a KÖTIVIZIG területén
/Tóth Péter KÖTIVIZIG/
- Megyei öntözésfejlesztési stratégia
/Hubai Imre Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete/
- Nemzetközi projektek és eredmények bemutatása
/Rátfai György KÖTIVIZIG/
- Beszámoló a KÖTI-TVT Szakmai Bizottságának 2022. évi munkájáról
/Háfra Mátyás KÖTI-TVT titkár /
- Egyebek
/Háfra Mátyás KÖTI-TVT titkár/

Az ülést Szalay Ferenc vezette le. Az első előadást Tóth Péter, a KÖTIVIZIG munkatársa tartotta meg. Bemutatta a 2022. évi aszályhelyzet jellemzőit a KÖTIVIZIG területén. Felvázolta a kialakult helyzet hidrometeorológiai hátterét. Ismertette az éves csapadékösszegeket, a vegetációs időszakban a csapadékösszeget, a havi csapadékátlagokat, a halmozott csapadékátlagot, a napsütéses órák számát, a léghőmérséklet adatokat, a fagyos-, téli-, zord-, nyári-, hőség-, forróság napok számát, az éves átlaghőmérsékletet, a vegetációs időszak átlaghőmérsékletét. Térképen megjelenítette az aszálytérképet. Grafikonon szemléltette a Tisza vízállását, az új LKV szintet. Szemléltette a talajvízállásokat. Bemutatta a TIKEVIR rendszer működését, a vízforgalom folyamatos mérésének módját, a vízmérleg számítását, a KÖTIVIZIG által alkalmazott vízszétosztási menetrendet. Végezetül bemutatta a Szolnoki Vízkivételi Műnél alkalmazott műszaki megoldást, melynek köszönhetően a Víz- és Csatornaművek Koncessziós Zrt. VCSM Zrt. korlátozás bevezetése nélkül, folyamatosan tudott ivóvizet szolgáltatni LKV szintnél is. Az elvégzett műszaki beavatkozásokat, átalakításokat a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Műszaki Biztonsági Szolgálatá szakemberei, valamint a VCSM Zrt. szakemberei közösen végezték.

Ezt követően Hubai Imre adott tájékoztatást a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete által készítendő Megyei Öntözésfejlesztési Stratégia elkészítésének szükségességéről. Elmondta, hogy 1 mm csapadékhiány 1 milliárd forint kárt okoz a mezőgazdaságban. A csapadékhiány következménye a természeti környezetben is megmutatkozik. A vadállomány is megmutatja a természet állapotát, és megfigyelhető, hogy az apróvad szinte eltűnt a területünkről. Felvetette egy Szolnoknál létesítendő új vízkivételi mű szükségességének gondolatát. Ezáltal Szolnok város vízellátása is biztonságosabbá válhatna. Köszönhetően a VCSM Zrt. és a KÖTIVIZIG szakmai hozzáértésének, az ez évi rendkívül alacsony tiszai vízszint mellett is fennakadás nélkül szolgáltatva lett az ivóvíz. Rendkívül fontos lenne a vízfolyások ökológiai állapotának a javítása.

Rátfai György előadásában bemutatta a Tisza Office munkáját. Az iroda fő feladata a Tisza vízgyűjtőjén a nemzetközi vízgazdálkodási projektek kezdeményezése, koordinálása.

Befejezett nemzetközi projektek: JOINTISZA, RAINMAN, FRAMWAT, TEACHER-CE

A **JOINTISZA** projekt a Tisza vízgyűjtő-területére összpontosítva célul tűzte ki az integrált Tisza Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv aktualizálását, összehangolva azt az árvízvédekezés főbb intézkedéseivel.

A **RAINMAN** projekt a heves csapadékok integrált kezelése céljából jött létre. Ez egy integrált kockázatkezelési módszer, mely lehetőséget ad az érdekelt szervezeteknek természetes és épített környezetben a heves esőzések okozta károk csökkentésére.

A **FRAMWAT** projekt célkitűzése az árvizek, aszályok és a vízszennyezés mérséklése, a táj pufferkapacitásának növelésével, a vízvisszatartási megoldások, intézkedések alkalmazásával.

A **TEACHER-CE** projekt a klímaváltozás specifikus kezelésére, valamint a vízzel kapcsolatos kockázatok megelőzésére összpontosít, már meglévő, bevált eszközök integrált használatával.

Jelenleg futó nemzetközi projektek: IDES, HuT, InnWater, GoNEXUS.

Az **IDES** projekt kezdeményezés célja az volt, hogy a Duna és mellékfolyói vízminősége javuljon. Ennek során elemzi a vízminőség és az erre ható terhelések, valamint az ökoszisztéma szolgáltatások aktuális helyzetét, majd az eredményre támaszkodva egy transznacionális stratégiát dolgoz ki, amely előtérbe helyezi az ökoszisztéma-szolgáltatási megközelítést, és erre vonatkozóan megvalósítási módokat kínál fel.

A **HuT** projekt célja a napjainkban rendkívüli módon jelentkező, szélsőséges klímaváltozásra való felkészülés, a klímaváltozás káros hatásainak mérséklése, a katasztrófakockázat-csökkentése, a minél sikeresebb, hatékonyabb alkalmazkodás.

A **GoNEXUS** projekt egy olyan kutatási program, amely a környezet egyensúlyának helyreállítására irányul. Elsősorban a víz, az élelmiszer, az energia és az ökoszisztémák közötti kapcsolatokat kutatja, vizsgálja. A víz, az élelmiszer, az energia és az ökoszisztémák közötti egyensúlyt helyre kell állítani, mert a Föld nevű bolygó környezeti biztonságának maximalizálását csak így lehet elérni.

Az előadások után Háfra Mátyás rátért a 4. napirendi pontra, melyben a KÖTI-TVT szakmai bizottságának 2022. évi munkáját mutatja be.

Ebben az évben 27 település által benyújtott TOP pályázat anyagot kellett véleményezni, ezek általában kétfordulós véleményezések. Egy pályázati anyagot sem utasítottak el, a szakmai bizottság ezekhez segítő szándékkal pozitívan állt. A pályázó önkormányzatok minden segítséget megkaptak, hogy a pályázati anyag komplex, szakmailag elfogadható legyen. A benyújtott, pályázatok egy része átdolgozásra visszaadásra került.

Háfra Mátyás megköszönte a szakmai bizottság 2022. évi munkáját.

Egyebek napirendi pontban javaslatot tett 2023. évi munkaterv napirendi pontjaira, melyet a tanács elfogadott, a következők szerint:

- Megyei Öntözési Stratégia
- Tisza Iroda nemzetközi tevékenysége
- A globális éghajlatváltozás kihívásai, lehetséges válaszok a negatív hatások csökkentésére

Az állandó és eseti bizottságok munkájának bemutatása

A KÖTI-TVT szakmai bizottságának 2022. évi munkája:

A KÖTI-TVT szakmai bizottságának elnöke Háfra Mátyás a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási osztályvezetője.

TOP-2.1.3-16 „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések” pályázatok véleményezése:

- **Január:**
 - Fegyvernek
 - Jászládány

- Jásztelek
- Lakitelek
- Pusztamonostor
- Tiszaug

- **Március:**
 - Jászberény
 - Tiszaföldvár
- **Május:**
 - Tiszafüred (Tiszántúli TVT)
- **Július:**
 - Karcag
- **Szeptember:**
 - Alattyán
 - Tiszaföldvár
- **November:**
 - Mezőtúr

- **December**
 - Kunmadaras

TOP_Plusz-1.2.1-21. „Élhető települések” pályázatok véleményezése:

- **Január:**
 - Abádszalók
 - Jászapáti
 - Jászberény
 - Jászkisér
 - Karcag
 - Kömlő
 - Kuncsorba
 - Kunhegyes
 - Martfű
 - Mezőtúr
 - Szajol
 - Tarnaszentmiklós
 - Törökszentmiklós
 - Túrkeve

- **Május:**
 - Nagyiván (Tiszántúli TVT)

- **December:**

- Mezőtúr
- Jászberény

Szennyvízelvezetési agglomerációs kérelmek:

2022. január 14-én érkezett felkérés véleményezésre **„Karcag szennyvíztisztító telep agglomerációs átsorolási kérelem”** témában a szakmai bizottság felé. Az átsorolási kérelmet a Bizottsággal történt egyeztetés után visszavonták.

2022. január 31-én érkezett felkérés véleményezésre **„Tiszaigar, Tiszaörs és Nagyiván települések csatlakozása a Kunmadarasi szennyvízelvezetési agglomerációhoz”** témában a szakmai bizottság felé.

2022. március hónapban érkezett felkérés **„Karcag szennyvíztisztító telep agglomerációs átsorolási kérelem”** véleményezése témában a szakmai bizottság felé. A testület 2022. március 23-án megtartott ülésén a benyújtott kérelmet megvitatta, az átsorolási kérelmet szakmailag támogatta.

Összefoglalás

A Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács működéséhez szükséges feltételek biztosítottak, a tanács a feladatát teljes mértékben el tudja látni.

A szakmai bizottság tagjai az üléseken aktívak, feladatukat mérnöki hivatástudattal végzik. Hozzászólásuk és szakmai javaslatuk általában beépültek a műszaki tervdokumentációba, jelentősen hozzájárulva a projektek céljainak eléréséhez.

A tanács tagjai

Közép-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács

1. Belügyminisztérium képviselője
2. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság képviselője
3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztály képviselője
4. Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály képviselője
5. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság képviselője
6. Hortobágyi Nemzeti Park képviselője

7. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály képviselője
8. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatala Növény- és Talajvédelmi Osztály képviselője
9. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal képviselője
10. Alföld Szíve Térségi Turisztikai Egyesület képviselője
11. Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Jász-Nagykun-Szolnok Megye
12. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mérnöki Kamara képviselője
13. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara képviselője
14. Települési önkormányzat képviselője
15. Közép-Tisza-vidéki Vízgazdálkodási Társulatok Területi Szövetségének képviselője
16. Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. képviselője
17. Víz- és Csatornaművek Koncessziós Zrt. képviselője
18. Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület képviselője

Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervezési Bizottság

1. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság képviselője
2. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság képviselője
Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály képviselője
3. Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Jász-Nagykun-Szolnok Megye képviselője
4. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mérnöki Kamara képviselője

Szakmai bizottság

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság képviselője
2. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mérnöki Kamara képviselője
3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal képviselője
4. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály képviselője
5. Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály képviselője
6. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság képviselője
7. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság képviselője